

KIRJALLINEN KYSYMYS 45/2011 vp

Alkoholimainonnan kieltäminen

Eduskunnan puhemiehelle

Vuonna 2008 alkoholin käyttö aiheutti noin 0,8—1,0 miljardin euron välittömät kustannukset ja 3,3—6,3 miljardin euron välilliset kustannukset. Vuoteen 2007 verrattuna välittömät kustannukset kasvoivat keskimäärin hieman yli seitsemän prosenttia, yli kolmannes aiheutui järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidosta, sosiaalihuollon osuus kasvoi hieman yli neljänneksen ja terveydenhuollon osuus oli reilu viidenneksen. Loput välittömät kustannukset aiheutuivat ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä, alkoholivalvonnasta ja -tutkimuksesta. Välilliset kustannukset kasvoivat vuoteen 2007 verrattuna keskimäärin neljä prosenttia (Päihdetilastollinen vuosikirja 2010). Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alkoholitutkijan mukaan välittömät kustannukset ovat tällä hetkellä noin miljardin euron luokkaa. Välilliset kustannukset ovat paljon vaikeammin määriteltäviä ja arvioitavia tuotannosta poissaolemisesta syntyviä kustannuksia. Välittömien kustannusten arviointi on niin haasteellista, että oleellista on lähinnä kiinnittää huomiota niiden olemassaoloon ja merkittävyyteen.

Tupakoinnista yhteiskunnalle aiheutuvien kustannusten määrä nousee arvioiden mukaan vuosittain 2 miljardiin euroon (Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:15).

Tupakkatuotteen mainonta ja epäsuora mainonta on kielletty. Epäsuorana mainontana pidetään erityisesti tupakkatuotteen myynnin edistämistä muun hyödykkeen mainonnan yhteydessä siten, että muun hyödykkeen tunnuksena käytetään sellaisenaan tai tunnistettavasti muunnettuna tupakkatuotteelle vakiintunutta tunnusta tai että muutoin välittyy mielikuva tietystä tupakkatuotteesta. Mitä edellä säädetään tupakkatuotteesta, koskee myös tupakkaa, tupakan vastiketta, tupakkajäljitelmää ja tupakointivälinettä. Mitä edellä säädetään mainonnasta, koskee myös tupakkasponsorointia ja muuta myynninedistämistoimintaa (Tupakkalaki 698/2010, 8 §).

Alkoholin ja tupakan käyttö aiheuttavat kiistatta kustannuksia yhteiskunnalle. Miksi toisen erittäin haitallisen tuotteen mainonta on sallittua ja toisen lailla kiellettyä?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Mitä hallitus aikoo tehdä alkoholi-
mainonnan kieltämiseksi Suomessa?*

Helsingissä 3 päivänä elokuuta 2011

Reijo Hongisto /ps

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kan-
sanedustaja Reijo Hongiston /ps näin kuuluvan
kirjallisen kysymyksen KK 45/2011 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä alkoholi-
mainonnan kieltämiseksi Suomessa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kuten kysymyksessä todetaan, alkoholijuomat ja
tupakkatuotteet aiheuttavat merkittäviä haittoja
ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille. Pääminis-
teri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman-
sa on sitouduttu voimakkaasti koko väestön ja

erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi alko-
holin ja tupakan aiheuttamilta haitoilta.

Alkoholijuomien markkinointi on lisääntynyt
merkittävästi nykyisen alkoholilain aikana. Tut-
kimukset osoittavat, että alkoholimainonta muo-
vaa lasten ja nuorten käsityksiä alkoholista ja
juomisnormeista sekä saa heidät aloittamaan juo-
misen aiemmin ja juomaan enemmän kuin ilman
mainonnan vaikutusta tapahtuisi. Rajoittamalla
sitä, missä määrin lapset ja nuoret altistuvat alko-
holimainonnalle, voidaan siis vaikuttaa lasten
juomiseen. Eduskunnalle tuodaan päätettäväksi
alkoholin mielikuvamainonnan kieltävä lakiesi-
tys vuoden 2012 alkupuoliskolla.

Helsingissä 23 päivänä elokuuta 2011

Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardson

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 45/2011 rd undertecknat av riksdagsledamot Reijo Hongisto /saf:

Vad tänker regeringen göra för att förbjuda alkoholreklamen i Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Såsom det konstateras i spörsmålet medför alkoholdrycker och tobaksprodukter avsevärda skador på människors hälsa och välbefinnande. I regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering förbinder man sig starkt till att vidta åtgärder för att skydda hela befolkningen och

särskilt barn och unga från de skador alkohol och tobak orsakar.

Marknadsföringen av alkoholdrycker har ökat märkbart under den nuvarande alkohollagen. Undersökningar visar att alkoholreklam formar barns och ungas uppfattning om alkohol och normer för drickandet och får dem att börja dricka tidigare och dricka mer än vad de skulle göra utan reklamens påverkan. Genom att begränsa i vilken utsträckning barn och unga utsätts för alkoholreklam kan man alltså påverka barns drickande. Ett lagförslag om förbudandet av imageskapande reklam på alkohol kommer att överlämnas till riksdagens avgörande under början av året 2012.

Helsingfors den 23 augusti 2011

Omsorgsminister Maria Guzenina-Richardson